

HORS, härrs, m. 2. (gam. o. prov.) Häst.
HORSFIBLER, härrsfibr, m. 3. pl. Se
Hästfibrer.

HORSGÖK, härrsjök, m. 2. En art Beckasin, 11 1/2 tum lång, bröst och mage hvita, för öfrigt rostgrå eller ljusst rostgul med små låta, svartbruna fläckar. *Scelopax Gallinago*. Kallas äfv. Enkel Beckasin.

HORSILKE, hörsilke, n. sing. (prov.) Örten *Cuscuta europæa*.

HORSKONUNG, m. 2. Ört af fam. Contortæ, som växer på berg, med hvita blomvippor; roten brukas i medicin. *Asclepias Vincetoxicum*. Hvit Tulkört.

HORSMYNTA, f. 1. Ört med ljusblå blommor. *Mentha arvensis*.

HORUNGE, hörnunne, m. 2. pl. — ungar. (lågt ord) Oäkta barn.

HORVISA, f. 1. (lågt ord) Liderlig visa.

HORVÄRD, m. 2. — INNA, f. 1. (lågt ord) Person, som håller horor eller uthyr rum åt sådana.

HOS, hos o. hoss, prep. 1) Bredvid. *Sätta sig, sitta, ligga h. någon. Kom och sitt h. mig.* — 2) Betecknar varande, vistande, befinnande på det ställe, der någon är, bor, vistas, eller i någons sällskap, tjänst, arbete, o. s. v. *Bo, vistas h. någon. Vara h. någon som gäst. Vara ständigt h. någon. Jag är h. er om en liten stund. H. domaren. Vara i tjänst h. någon. Han är h. mig och hjälper mig med att skriva. Han behåller mina papper h. sig. Hafva h. sig,* på sig, i sina påhanda kläder. *Gud vare h. er!* Gud hjälpe er! — 3) Utmärker ett ställe i en författares arbeten. *Man läser h. Ovidius, att . . .* — 4) Brukas, för att uttrycka tillhörighet. *Det fins talanger h. honom. Man finner h. honom goda grundsatser. H. honom är intet ondt,* han är icke elak. (Fam.) *Jag vet ej, hvad han ser h. henne,* hvilka behag han hos henne finner. — 5) I någons tanka, ömdöme. *Ulla anskrifven h. någon.* — Se f. ö. de verber, med hvilka *Hos* konstrueras.

HOSFOGAD, a. 2. Här bifogad. — Brukas i bref- och affärsstil.

HOSFÖLJANDE, a. 1. Här medföljande. — Tillhör affärspråket.

HOSGÄNDE, a. 1. Se *Hosföljande*.

HOSIANNA, hosianna. Hebreiskt ord, som betyder: Herre, hjälp honom! svarande mot: Vivat! Lofve! *H., Davids Son!*

HOSPITAL, häspital, n. 3. o. 5. (lat. *Hospitalis*) 1) (ursprungl.) Klosterherberge för vägfärande. — 2) (hist.) Eget af Hospitaliterna för sjukas emottagande och vård stiftadt hus. — 3) (nu) a) Offentlig inrättning för vansinniga personers vårdande. *Danvics h.* — b) Sjukhus; fattighus. — Ss. *H-sföreståndare*.

HOSPITALITET, häspitalitet, f. 3. Gästfrihet.

HOSPITALSHEMMAN, n. 5. 1) Hemman, som tillhör ett hospital. — 2) Kronohemman, hvaraf bruket eller rätten eller vissa andra förmåner blifvit anslagna till hospitalernes behof.

HOSPITALSHJON, häspitalshjon, n. 5. Person, som vårdas i ett hospital (bem. 3).

HOSPODAR, häspodar, m. 3 (slavoniskt ord; betyder egentl. Herre) Titel, som furstarne i Moldau och Wallachiet föra.

HOSTA, hösta, f. 1. Sjuklig yttring af livsverksamheten, bestående i en stark inandning och en derpå följande våldsamt, för det mesta ofta upprepad utandning, hvarvid före den sednare luft-

hållet i strupen för ett ögonblick tilltäppes, hvilket verkar det exploderande ljud, som utmärker denna lifsförrättning. Genom den skakning, som lungorna härvid lida, utstötas icke allenast naturliga afsöndringsämnen i luftvägarnas förgreningar (lungslem), utan sjukliga, uti dem innehållna ämnen eller kroppar lossas äfven och uppdrivas i munnen. *Sevär, lindrig, stark, elak h. Ett anfall af h. Vara plågad af h. Torr h.,* då ingenting upphostas. Bildar flera sammansättningar, såsom: Slem-, Kik-, Mag-, Blodhosta, m. fl.

HOSTA, v. n. 1. 4) Mer eller mindre ofrivilligt göra det slags våldsamma in- och utandning, som kallas Hosta (se d. o.). *Han h-r mycket. H. främ, äpp, se Framhosta, Upphosta.* — 2) Frambringa ett ljud, som liknar hostning, för att dermed gifva något slags tecken åt en person. *H. åt någon,* på detta sätt kalla någon. — *Hostande,* n. 4. o. *Hostning,* f. 2.

HOSTIA, håstia, f. 3. pl. — tier. (lat.) Nattvards-oblat.

HOT, n. sing. Hotande ord eller åtbörder. *Ohyggligt, förfärligt, jädfängt, vanmäktigt h. Hans h. förskräcker mig icke.*

HOTA, v. a. 1. Genom ord eller åtbörd gifva någon sin vrede, harm tillkänna, för att ingifva honom fruktan för något ondt, som man har eller låtsar sig hafva i sinnet emot honom. *H. någon med stryk.* (Fig.) *Huset h-r att instörta,* är så förfallet, att man när som helst kan vänta dess instörtande. *Himmelen h-r med regn,* det ser ut på himmelen att bli regn. — *Hotande,* n. 4.

HOTELL, hätå'll, n. 3. o. 5. (fr. *Hôtel*) Palats; stort värdsbus.

HOTELSE, f. 3. Ord eller åtbörd, som innefattar hotelse. *Göra en h. Förfärliga h-r.*

HOTTENTOTT, hätt'ntått, m. 3. 1) Inföding på södra spetsen af Afrika. — 2) (fig.) Rå, obildad, högst okunnig människa.

HOTTENTOTTSHARE, m. 2. pl. — *harar.* Djur af Gnagarne, vid Cap, som med tillhjälp af den spänstiga svansen gör långa hopp, stundom 40 till 15 alnar långa. *Predetes Caffer.*

HU! int. Uttrycker förskräckelse, afsky, smärta. *Hu, så du skrämde mig! Hu, så ryslig han ser ut! Hu, hvad det är fullt! Hu, så jag fryser!*

HUCKLE, n. 4. (pop.) Se *Hufvudkläde*.

HUD, f. 2. 1) Den af fibrer sammanväfda, af blodkärl genomträngda och med nerv-utgreningar försedda yttre betäckningen på en mennisko eller djurkropp. *H-en består af tre delar: innersta himnan, medlersta himnan* (äfv. kallad slemhinnan ell. Malpighiska nätet) *och ytterhuden* (Epidermis). *Ömsa h. Sjukdom, mask i h-en. Afdraga h-en af en häst — Syn. Skinn.* — 2) Denna kroppens yttre betäckning, sedan den blifvit afdragen af ett djur. Säges isynnerhet om dylika sådana, som beredas till läder. *Beredda, oberedda h-r. Brasilianska h-r.* (Fig.) *Skära breda remmar af annans h.,* vara frikostig med hvad som tillhör andra. — *Ann. Hud* säges, för sednare bem., om större djur. *Skinn* om mindre. — Ss. *H-blemma, -muskel, -skada, -sjukdom.*

HUDFLÅNGA, v. a. 2. (bibl.) Se *Hudstryka*. — *Hudflångande,* n. 4. o. *Hudflångning,* f. 2.

HUDKÖRTEL, m. 2. pl. — *körtlar.* Körtel i huden.